

တင်မိုးကဗျာ (၄)ပုဒ်မှ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန် လေ့လာချက်

ပိုးအိစံ^၁

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာစာပေနယ်ပယ်လာ ခေတ်ကဗျာကိုအခြေခံ၍ လေ့လာထားသော သုတေသန စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ တင်မိုး၏ကဗျာ(၄)ပုဒ်ကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ တင်မိုး၏ကဗျာ(၄)ပုဒ်မှ ကဗျာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ပေါ်လွင်လာစေရန် စကားသံ ဖွဲ့စပ်ဟန်များက ပုံပိုးပေးနိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိကို ဖော်ထုတ်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ပြုစုထားပါသည်။ စာဆို သုံးစွဲထားသော စကားသံဖွဲ့စပ်မှု များသည် ကဗျာ၏အနှစ်သာရကို ပေါ်လွင်လာစေ၍ စာဖတ်သူတို့အား နှစ်သက်မှုနှင့်အတူ ဘဝအသိများပေးနိုင်ကြောင်း သိမြင်လာရပါသည်။ ဤစာတမ်းပါ အချက်အလက်များသည် ကဗျာများကို စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန် (ရေးဟန်ပညာ)(စာပေ)ရှုထောင့်မှ လေ့လာလိုသူတို့ အတွက် အထောက်အကူ ပြုနိုင်မည် ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ- စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်၊ ကဗျာ၏ရည်ရွယ်ချက်

နိဒါန်း

ဤစာတမ်းသည် တင်မိုး၏ ကဗျာပေါင်းချုပ်စာအုပ်(၂၀၁၃)မှ “ဤတေးနှင့်ဤဝန်းကျင်”၊ “မပွင့်ပန်းသို့”၊ “မြေကြီး၏ကြေညာချက်”၊ “အဆင့်ဆင့်” ဟူသော ကဗျာ(၄)ပုဒ်ကို လေ့လာထားသောစာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဗျာ(၄)ပုဒ်တွင် ဖွဲ့စပ်ထားသောစကားသံများသည် ကဗျာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင် ပေးနိုင်ကြောင်းကို လေ့လာတင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာတင်ပြရာတွင် အခန်း(၅)ခန်းဖြင့် ဖော်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ တင်မိုး၏ကဗျာများသည် ရိုးရိုးရှင်းရှင်းဖြင့် ကဗျာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ထိထိမိမိ ဖော်ဆောင်နိုင်ကြောင်း သိရပါသည်။

ထိုသို့ လေ့လာတင်ပြရာတွင် အောက်ပါ မေးခွန်းကို တွေ့ရပါသည်။

(၁) တင်မိုး၏ကဗျာများတွင် ပါဝင်သော စကားသံဖွဲ့စပ်မှုသည် ကဗျာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မှု ရှိပါ သလား။

အထက်ပါ မေးခွန်းအတွက် အောက်ပါ ပြဿနာကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁)တင်မိုး၏ကဗျာများတွင် ပါဝင်သော စကားသံဖွဲ့စပ်မှုသည် ကဗျာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မှု ရှိ၊မရှိ။

အထက်ပါမေးခွန်းနှင့် ပြဿနာကို အဖြေရှာရာတွင် စကားသံဖွဲ့စပ်မှု(ရေးဟန်) ပညာနည်းနာ များနှင့် ချိန်ထိုးလေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

^၁ နည်းပြ၊ မြန်မာစာဌာန၊ ကျောက်ဆည်တက္ကသိုလ်။

စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

တင်မိုးကို အဖဦးဘအို၊ အမိဒေါ်စံထယ်တို့မှ (၁၉၃၃)ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်နေ့တွင် တောင်သာမြို့နယ်၊ ကန်မြဲကျေးရွာ၌ မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးဘဂျမ်း ဖြစ်ပါသည်။ သားသမီး (၃)ဦး အနက် ဒုတိယသားဖြစ်သည်။

စာရေးသူသည် ဇေယျာ၊ ရေစကြို၊ ပခုက္ကူနှင့် မန္တလေးတို့တွင် ပညာသင်ယူခဲ့ပါသည်။ (၁၉၅၇) ခုနှစ်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး မြန်မာစာအမှတ်အများဆုံးဖြင့် ဒသမတန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ်သို့တက်ရောက်ခဲ့သည်။ (၁၉၅၀)ခုနှစ်တွင် ကိုရင်ဂျမ်းအမည်ဖြင့် ပခုက္ကူ နေ့စဉ် သတင်းစာတွင် ဆောင်းပါးများရေးသား၍ စာပေ နယ်ပယ်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ် ကလောင်ရှင် အသင်းမှ ထုတ်ဝေသော “ဖန်မီးအိမ်” ကဗျာများစာအုပ်ဖြင့် စာပေဗိမာန် ကဗျာဆု ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှ (B.A) ဘွဲ့ရပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာစာ ဂုဏ်ထူးတန်း တက်ရောက်ခဲ့သည်။

(၁၉၆၆-၆၇)ခုနှစ်တွင် လူထုသတင်းစာ၌ ကဗျာအယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ (၁၉၇၀) ခုနှစ်တွင် “ထီးကလေးနှင့်မနီ” ကဗျာစာအုပ်ဖြင့် အမျိုးသားစာပေ(ကလေးစာပေဆု) ရခဲ့သည်။ (၁၉၈၀)မှ (၁၉၈၄)အထိ အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်း မြန်မာစာသင်ရိုးအဖွဲ့ဝင် အဖြစ်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ (၁၉၉၁) ခုနှစ်တွင် ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် တာဝန် ယူခဲ့သည်။

ပြည်ပအခြေစိုက် ဗီအိုအေ၊ ဘီဘီစီမြန်မာပိုင်း၊ အာရ်အက်ဖ်အေ၊ ဒီဗီဘီ၊ မိုးမခ၊ ခေတ်ပြိုင်၊ ဧရာဝတီ အစရှိသည့်မြန်မာအင်တာနက်၊ ရေဒီယိုသတင်းစာများတွင် ပုံမှန်စာများ၊ ကဗျာများ ရေးသားခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓနှင့်တွေ့ဆုံခြင်းနှင့် အခြားကဗျာများ(၂၀၀၀)၊ သစ်ရွက်ကြွေး လေးပေါ်မှာရေးတဲ့ မှတ်တမ်း (၂၀၀၄)၊ ကဗျာပေါင်းချုပ်(၁၉၉၉-၂၀၀၄)၊ အညာလမ်းက တမာတန်း(၂၀၀၆) စသည့် ကဗျာစာအုပ်များကို ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ထိုင်း၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံများ အခြေစိုက် မြန်မာစာပေအင်အား စုများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ စာပေရေးရာကိစ္စများတွင် အကြံဉာဏ်ပေး ကူညီမှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအခြေစိုက် လူ့အခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့မှ Hellman Hammett Grants ဆု ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၄) ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံမှ Prince Claus Awards စာပေဆု ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

(၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ (၂၂)ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မြို့ နေအိမ်အနီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေး၌ ကွယ်လွန် ခဲ့ပါသည်။

ရေးဟန်သဘောသဘာဝများ

ရေးဟန်ပညာသည် စာပေလေ့လာမှုနှင့် ဘာသာစကားလေ့လာမှုနယ်ပယ်တို့၏ ဆုံမှတ် ဖြစ်သည်။ ရေးဟန်ပညာဆိုသည်မှာ စာဆိုတို့သည် ဘာသာစကားကို အသုံးပြု၍ မည်သို့မည်ပုံ ရေးသားထားသည်၊ မည်သည့်နည်းလမ်းနှင့် ရေးသားထားသည် စသည်တို့ကို လေ့လာတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရေးဟန်နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ခင်မင် (ဓနုဖြူ)က “ရေးဟန်ပညာသည် ရေးဟန်ကို လေ့လာသော ပညာရပ်ဖြစ်သည် ဟု အရိုးဆုံး ဖွင့်ဆိုနိုင် သည်” ဟု (ခင်မင်မောင်၊ ၂၀၁၁၊ စာ ၁) လည်းကောင်း၊ “ရေးဟန်ပညာသည် ဘာသာစကား အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာသည်။ အထူးသဖြင့် စာပေရေးဖွဲ့ရာတွင် ဘာသာစကား အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာသည်” ဟု (ခင်မင်မောင်၊ ၂၀၁၁၊ စာ ၁) လည်းကောင်း ဖွင့်ဆို ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ရေးဟန်ပညာ၌ စာဆိုတို့ ဖွဲ့ဆိုရေးသား ထားသော စာပေအဖွဲ့များ တွင် သုံးနှုန်းသည့် စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်တို့ လေ့လာခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။

ရေးဟန်စိစစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)က “(၁)စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်၊ (၂) စကား သုံးနှုန်းဟန်၊ (၃) ဝါကျဖွဲ့ဟန်၊ (၄) အလင်္ကာဖွဲ့ဟန်၊ (၅) စကားအဆက်အစပ်၊ (၆) အခြေအနေအဆက် အစပ်” ဟု (ခင်မင်မောင်၊ ၂၀၁၁၊ စာ ၃၈)က ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအချက် အလက်များဖြင့် စာဆိုတို့၏ ရေးဟန်ကို လည်းကောင်း၊ စာပေတို့၏ ရေးဟန်ကို လည်းကောင်း ချိန်ထိုးလေ့လာနိုင်ပါသည်။

စာဆိုရေးဖွဲ့ထားသော ကဗျာပုံသဏ္ဌာန်တို့ကို စာဆိုသုံးနှုန်းထားသည့် စကားသံဖွဲ့ စပ်ဟန်များ အရ လေ့လာခြင်းသည်လည်း ရေးဟန်ပညာလေ့လာခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

စာပေလေ့လာဆန်းစစ်ချက်

ကဗျာများသည် စာဆိုတို့၏တွေ့ကြုံရသောအဖြစ်အပျက်၊ ခံစားချက်တို့ကို စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် ဖန်တီး ရေးဖွဲ့ထားသော စာပေဖြစ်သောကြောင့် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း လေ့လာခံစားပြီးမှ ထိတွေ့ခွင့်ရသော စာပေ အမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာများကို လေ့လာထားသော စာပေပညာရှင်များ၏ စာအုပ်စာပေများကို ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ပါသည်။

ကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်၏ ခေတ်သစ်ကဗျာမိတ်ဖွဲ့၊ မင်းသုဝဏ်-မင်းယုဝေ၏ ကဗျာပရိယာယ်၊ တိုက်စိုး-မင်းယုဝေ၏ မြန်မာစာမိတ်ဖွဲ့၊ တင်မိုး၏ မြန်မာ့ဘဝ မြန်မာ့ဝန်းကျင်နှင့် မြန်မာ့ကဗျာ ၊ မောင်ဟုန်ဝမ်(ကထိက)၏ ဇော်ဂျီနှင့်ကဗျာတို့ကို အဓိက ထားလေ့လာခဲ့ပါသည်။ မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)၏ ရေးဟန်ပညာနိဒါန်း ၊ မင်းသုဝဏ်၏ ကဗျာ ရေးချင်စာစပ်သင် စသောစာအုပ်တို့ကို စေ့စေ့စပ်စပ် လေ့လာ၍ စာတမ်းပြုစုခဲ့ပါသည်။ ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဦး၏ သုတေသနဟူသည်၊ မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)နှင့် ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဦး တို့၏ သုတေသနအခြေခံ သုတေသနပုံစံစာအုပ် တို့ကို လေ့လာဖတ်ရှုခဲ့သည်။

နည်းနာ

သုတေသနစာတမ်းတစ်စောင်ပြုရာတွင် နည်းနာပိုင်းဆိုင်ကို ပညာရပ်ဆိုင်ရာနည်းနာနှင့် သုတေသန ဆိုင်ရာနည်းနာဟု ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ တင်မိုး၏ ကဗျာများကို လေ့လာရာတွင် အသုံးပြုမည့် ပညာရပ် ဆိုင်ရာနည်းနာများ၊ စကားသံဖွဲ့ပုံနည်းနာ၊ သုတေသန နည်းနာများ ကို တင်ပြထားပါသည်။

ပညာရပ်ဆိုင်ရာနည်းနာ

ဤစာတမ်းသည် တင်မိုး၏ ကဗျာများကို ကဗျာစာပေဟူသော ပညာရပ်နယ်ပယ်မှ လေ့လာတင်ပြ ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာများကိုရေးဖွဲ့ရာ၌ စာဆိုတင်ပြလိုသော အကြောင်းအရာများ ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာအောင် စကားလုံးများကို ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်ဖြင့် ကာရန်များချိတ်ဆက်ကာ ရေးဖွဲ့ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအလေ့လာခံကဗျာများတွင် စာဆိုဖန်တီးထားသော စကားသံအတွဲအစပ်များမှ ကဗျာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ပေါ်လွင်လာ အောင် ရေးဖွဲ့ထားနိုင်ကြောင်းကို စကားသံဖွဲ့စပ်ပုံသဘောတရား နည်းနာများနှင့် ချိန်ထိုး တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

စကားသံဖွဲ့စပ်ပုံသဘောတရားနည်းနာ

ကဗျာတစ်ပုဒ်ဖန်တီးရာတွင် စကားသံအတွဲအစပ်များသည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည်။ စာပေရေးဖွဲ့ရာတွင် စကားသံများကို အမျိုးမျိုးသုံးနှုန်း၍ ရေးဖွဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကဗျာရေးဖွဲ့သူတို့သည် မိမိတို့၏ကဗျာများကို အသံသာသာယာယာဖြင့် မိမိတို့ပြောလိုသောဆိုလိုရင်း ရောက်အောင်စကားသံများကို အမျိုးမျိုးတွဲစပ်၍ ရေးဖွဲ့တတ် ကြသည်။ ထိုသို့ စကားသံများတွဲစပ်၍ ရေးဖွဲ့သောကြောင့် ကဗျာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ထင်ရှားလာစေသည်။ စကားသံဖွဲ့စပ်မှုအားကောင်းလျှင် စာဖတ်သူတို့အား ပိုမို၍ ဆွဲဆောင် ပေးနိုင်ပါသည်။

ကဗျာရေးဖွဲ့ရာတွင် သုံးနှုန်းတတ်သော စကားသံဖွဲ့စပ်မှုများမှ ဗျည်းတူသရတူ စကားသံဖွဲ့စပ်ပုံ နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)က

ဗျည်းရောသရပါတူသည့် ဝဏ္ဏတူအတွဲအစပ်များကို နေ့စဉ်ပြောဆိုသုံးနှုန်းသည့် စကားထဲမှာ တွေ့နိုင်ပါသည်။ “မြန်မြန်၊ တစ်မုံစိမုံ၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး၊ ကချော်ကချော်၊ ပလုံးပထွေး” စသည်ဖြင့် အသံတူများကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် တွဲစပ်ထားသော စကားလုံးများ ဘာသာစကားများထဲမှာ အဆင်သင့်ရှိပါသည်။ သို့သော် ဤသို့ အဆင့်သင့် တွဲစပ်ထားသော စကားလုံးမျိုးထက် ပြောဆိုရေးသားသည့် အခြေအနေကိုလိုက်၍ တွဲစပ်သုံးနှုန်းသော စကားလုံးမျိုးကို ရေးဟန် ပညာက ပိုစိတ်ဝင်စားသည်။

(ခင်မင်၊ ၂၀၁၁၊ စာ ၄၁)

ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဗျည်းတူသရက္ခစကားသံဖွဲ့စပ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)က

ဤနှစ်သံတွဲများတွင် တစ်သံက အဓိကအစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး တစ်သံက ပြေပြစ်
အောင် တွဲဖက် ထားသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ “ညီညာ” ဆိုပါစို့။ “ညီညာ”တွင်
“ညီ”က အဓိက အစိတ် အပိုင်းဖြစ်သည်။ “ညီ”ကို တစ်လုံးတည်းခွဲပြီး သုံးနိုင်သည်။
“ညာ”ကတော့ စကားပြေပြစ် အောင် တွဲစပ်ထားသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။
(ခင်မင်၊ ၂၀၁၁၊ စာ ၄၃)

ဟု ဖော်ပြထားသည်။

အသံအရည်အသွေးတူစကားသံဖွဲ့စပ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)က
“စာဆိုတို့သည် တက်ကျသံအရည်အသွေးတူများကို တွဲစပ်ကာ အသံအပြင်းအပျော့၊ အကြမ်းအနု
ပေါ်လွင်အောင် အခြေအနေနှင့် လိုက်ဖက်စွာ ရေးဖွဲ့လေ့ရှိကြပါသည်” (ခင်မင်၊ ၂၀၁၁၊ စာ ၄၅) ဟု
တင်ပြထားသည်။ ကာရန်တူ အတွဲအစပ် ဆိုသည်မှာ ဗျည်းကွဲ၍ သရတူများကို နီးနီးကပ်ကပ်
တွဲစပ်၍ ရေးဖွဲ့ခြင်းဟု ရေးဟန်ပညာနိဒါန်း စာအုပ်အရ သိရှိရသည်။ ကာရန်နှင့်ပတ်သက်၍
ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်က “ကဗျာရေးချင်စာစပ်သင်” စာအုပ်တွင် “ကာရန်ဆိုသည်မှာ
အထူးအဆန်းမဟုတ်ပါ။ အက္ခရာအသံမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ က အက္ခရာ ၏အသံသည် (အ)
ဖြစ်ပါသည်။ ကာ အက္ခရာ၏ အသံသည် (အာ) ဖြစ်ပါသည်။” (မင်းသုဝဏ်၊ ၂၀၀၈၊ စာ ၁) ဟု
ဖော်ပြထားပါသည်။

သုတေသနနည်းနာ

ဤစာတမ်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာတို့ကို အထောက်အထားများ ရှာဖွေစု
ဆောင်း၍ အချက်အလက်ကောက်ယူသည့်နည်း၊ ရှိပြီးအချက်အလက်များကို လေ့လာကာ
ဖွင့်ဆိုရှင်းပြသည့်နည်းဖြင့် ဆန်းစစ်လေ့လာထားပါသည်။ အခြေခံသုတေသနနှင့် အသုံးချ
သုတေသနဟူ၍ သုတေသန အမျိုးအစား(၂)မျိုးအနက် ဤစာတမ်း၏ သုတေသနအမျိုး
အစားမှာ အခြေခံသုတေသန ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

တင်မိုး၏ ကဗျာများမှ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်ကို လေ့လာတင်ပြရာတွင် ဗျည်းတူသရတူ
စကားသံ ဖွဲ့စပ်ဟန်၊ ဗျည်းတူသရက္ခ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်၊ အသံအရည်အသွေးတူ စကားသံဖွဲ့
စပ်ဟန်၊ ကာရန်တူ စကားသံဖွဲ့ စပ်ဟန်ဟူ၍ ခွဲခြားကာ လေ့လာတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

“ဤတေးနှင့်ဤဝန်းကျင်”ကဗျာ၏ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်

ကဗျာတို့တွင် စကားသံဖွဲ့စပ်မှုသည် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည်။ ကဗျာစာဆိုတို့သည် မိမိတို့ကဗျာတွင် စကားလုံးအနည်းငယ်ဖြင့် အများနားလည်သဘောပေါက်အောင် ဖွဲ့ဆိုတတ်ကြသည်။ တင်မိုး၏ ကဗျာများမှ စကားသံဖွဲ့စပ်မှုများ ကောင်းမွန်မှုရှိကြောင်းကို လေ့လာတင်ပြပါမည် ဖြစ်ပါသည်။

“ဤတေးနှင့် ဤဝန်းကျင်” ကဗျာသည် မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသရှိ ပြည်သူလူထုတို့၏ ယဉ်ကျေး ပျူငှာဖော်ရွေပုံ၊ ကူညီရိုင်းပင်းကြပုံနှင့်အတူ စာဆို၏ ဇာတိမြေအပေါ် ချစ်မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားစိတ်ကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ကျူးဖွဲ့ဆိုထားသောကဗျာတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဗျာတွင် အညာကျေးလက်နေ ပြည်သူတို့၏ ချစ်စရာအမှုအရာများနှင့် ဖြူစင်ရိုးသားပွင့်လင်းစွာ နေထိုင်ပြောဆိုတတ်မှုများကို ရေးဖွဲ့ထားသည်။

ဤကဗျာ၌ မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသများတွင် တွေ့ရတတ်သော ချစ်စရာလေ့ကို ဖော်ဆောင်နိုင်သော “မောင်မယ်ခွန်းစ၊ ပျော်လိုကြလျှင်၊ ရွှေလသာသာ၊ စကားထာနှင့်” ဟူသည့် အဖွဲ့တွင် ဗျည်းတူ သရတူ စကားသံဖွဲ့စပ်မှုကို တွေ့ရသည်။ ထို ဗျည်းတူသရတူစကားသံ “သာသာ” ဟူသောအဖွဲ့အရ ညချမ်းချိန်ခါ လမင်းကြီး၏ အေးမြထွန်းလင်းတောက်ပနေသည့် အဓိပ္ပာယ်ကိုလေးနက်ထင်ရှားအောင် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

ထိုကဗျာတွင် ဗျည်းတူသရကွဲ စကားသံဖွဲ့စပ်ထားကြောင်းကို “ခရီးတစ်သောင်း၊ ကိုယ်လက် ညောင်းလျှင်၊ ထနောင်းပင်ပျို၊ ဇရပ်အိုနှင့်” ဟူသောအဖွဲ့တွင် “ပင်ပျို” ဟု ဖွဲ့ဆိုပြထားသည်။ ခရီးပန်းလာသူအတွက် နုပျိုလတ်ဆတ်၍ စိမ်းစိုအုပ်ဆိုင်းနေသော ထနောင်းပင်ရိပ်သည် အမောအပန်း ပြေစေကြောင်းကို သိမြင်လာရသည်။ စာဆိုသုံးနှုန်းထားသည့် “ပ”ဗျည်းတူချင်း တွဲစပ်ကာ အသံပြေပြေ ဖြင့် တင်ပြထားသောကြောင့် ထနောင်းပင်၏ နုပျိုလတ်ဆတ်မှုမှာ ထင်ရှားလာသည်။ ဤကဗျာတွင် စာဆိုသုံးနှုန်းထားသော ဗျည်းတူသရကွဲ စကားသံများအနေဖြင့် “ မောင်မယ်၊ မျက်မြင်၊ ရုပ်ရှင်၊ တို့တေး၊ တိုးတက်၊ စိတ်စွဲ၊ သွေးသား” စသည်ဖြင့် တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ ဗျည်းတူသရကွဲ စကားသံ ဖွဲ့စပ်မှုများကြောင့် စာဆို၏ မိမိဇာတိမြေအပေါ် မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားသော ဇာတိမာန် စိတ်ဓာတ်တို့ကို မြင်လာရသည်။

စာဆိုရေးဖွဲ့ထားသော “ခရီးတစ်သောင်း၊ ကိုယ်လက်ညောင်းလျှင်၊ ထနောင်းပင်ပျို၊ ဇရပ်အိုနှင့်” တွင် “သောင်း၊ညောင်း၊နောင်း”ဟူသည့် သံလေးများဖြင့် ခရီးဝေးမှ ပြန်လာသူ၏ မောပန်းကာ အနားယူရန် လိုအပ်နေသည့်အခြေအနေကို ပီပြင်အောင် ဖော်ဆောင်ထားနိုင်သည်။ ထိုသူအတွက် အနားယူရန် အရိပ်အာဝါသကောင်း၍ နုပျိုလတ်ဆတ်သည့် ထနောင်းပင်ပျိုနှင့် ခိုင်စရာဇရပ်တို့ တည်ရှိနေကြောင်း ကိုလည်း “ပျိုအို” ဟု သံပြေဖြင့်

ချိုချိုသာသာ ဖွဲ့စပ်နိုင်သည်။ ထိုသံပြေအသုံးတွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆန့်ကျင်ဖက်တို့ကို တွဲစပ်၍ လိုက်ဖက်စွာ သုံးထားသည့် စာဆို၏ ရေးဟန်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာ့ကျေးလက်တို့၏အခြေအနေကိုလည်း “မောင်းထောင်းဆန်ပြာ၊ ဗိုင်းငင်ခါလျှင်၊ ချိုသာ ကြည်အေး၊ ပလွေတေးနှင့်” ဟူ၍ အသံသာသာဖြင့် တင်ပြထားသည်။ အညာကျေးလက် ဒေသတို့၏ မောင်းထောင်း၊ ဆန်ပြာ၊ ဗိုင်းငင် စသည့်လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ပုံ၊ ချစ်စရာကျေးလက် အငွေ့အသက်တို့ပါ သက်ဝင်လာပါသည်။ စာဆိုသည် မိမိတို့၏ ဇာတိမြေကို ချစ်မြတ်နိုး တန်ဖိုးထားကြောင်းကိုလည်း “ငါ့စိတ်ငါ့နား၊ ငါ့သွေးသားကို၊ လှည့်စားယိမ်းယိုင်၊ မပြုနိုင်ပြီ” ဟု သံလေး၊သံပြေများကို တစ်လှည့်စီသုံးကာ ဖော်ဆောင်ထားသည်။ ထိုသို့ စကားသံဖွဲ့ စပ်မှုများကြောင့် စာဆို၏ ဇာတိမြေအပေါ် ချစ်မြတ်နိုး တန်ဖိုးထားစိတ်သည့် ကဗျာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပီပြင်လာစေသည်။

မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသတို့တွင် အဘိုးအဘွားမိဘတို့က ညအိပ်ရာဝင်ချိန် ပုံပြင်များ ပြောပြကြ သည့်အကြောင်းကို “သူငယ်အိပ်ဆိတ်၊ ကြက်ဦးသိပ်လျှင်၊ ညအိပ်ရာဝင်၊ ထုံးပုံပြင်နှင့်” ဟု ဖွဲ့ထားသည်။ ဤအဖွဲ့အရ “ဆိတ်၊သိပ်၊အိပ်” ဟူသော အသံကာရန်တူအသုံးတို့ကြောင့် ညဉ့်နက်၍ လူခြေ တိတ်ဆိတ် သည့်အခြေအနေကို ပီပြင်ထင်ရှားလာစေသည်။ ကာရန်ကို ၄-၃-၂ ကာရန်သုံးကာ ရေးဖွဲ့ ထားသည်။ စာဆိုသည် ကိုယ့်ဇာတိမြေကို ခင်မင်တွယ်တာစိတ် ဖြစ်နေမိကြောင်းကို “တို့တေးကြည်လင်၊ တို့ဝန်းကျင်ကို၊ ခင်မင်စိတ်စွဲ၊ သတိမြဲ၏”ဟု “လင်၊ ကျင်၊ မင်” ဟု ၄-၃-၂ဖြင့် ဖန်တီးကာ ကဗျာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင်ထားသည်။

ဤသို့ဖြင့် စာဆို ဖော်ဆောင်လိုသော ကိုယ့်ဇာတိမြေကို ချစ်မြတ်နိုးတန်ဖိုးထား တတ်သည့် ဇာတိမာန်စိတ်ဓာတ်များကို စကားသံဖွဲ့စပ်မှုများကြောင့် ပိုမိုထင်ရှားလာရ ပါသည်။

“မပွင့်ပန်းသို့”ကဗျာ၏ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်

“မပွင့်ပန်းသို့”ကဗျာတို့တွင် ပန်းအဖူးဘဝမှ အစွမ်းကုန်ပွင့်လန်းလိုသော်လည်း ကြောက်ရွံ့ စိတ်ဝင်နေသည့် ပန်းကလေးကို အားပေးဖွဲ့ဆိုထားသည်။ ပွင့်လန်းဖို့ရန် ကြောက်နေသော ပန်းကလေးကို အပွင့်ဘဝ မရောက်မီ အကြွေမခံလိုက်ပါနှင့်။ ပွင့်လန်းလာချိန် မွှေးကြူလိုသူ၊ ပန်ဆင်လိုသူတို့ရှိနေ သကဲ့သို့ ညှိုးနွမ်းသွားချိန်တွင်လည်း ကောက်ယူနမ်းကာ တမ်းတနေ မည့်သူ ရှိနိုင်သဖြင့် အစွမ်းရှိသမျှ ပွင့်လိုက်ပါ ဟု ဖွဲ့ဆိုထားသည်။

ဤကဗျာတွင် “ပန်းဖြူဖြူ၏၊ မွှေးကြူဟန်ကို၊ တွတ်တွတ်ဆိုလိမ့်” ဟု ဖွဲ့ထားသည်။ ဖြူဖြူ ဆွတ်ဆွတ်ပွင့်လန်းလှပသောပန်းကလေး၏ အဆင်းလှပမှုကို “ဖြူဖြူ” ဟူသော ဗျည်းတူသရတူ စကားသံဖွဲ့ဟန်ကြောင်း ပေါ်လွင်လာရသည်။ ထိုသို့ ဖြူဆွတ်လှပ၍

ရန်သင်းပျံသောပန်းကလေးကို မွေးကြူ၍ ပန်း၏လှပမွှေးကြိုင်မှုကို ပြောမကုန်နိုင်အောင် ရှိနေခဲ့ကြောင်းကို “တွတ်တွတ်” ဟူသည့် ဗျည်းတူသရတူ စကားသံဖွဲ့ဟန် တို့ကြောင့် ပို၍ ထင်ရှားလာသည်။

ပန်းကလေးပွင့်လန်းလာပြီးနောက် ညှိုးနွမ်းချိန်တွင်လည်း ကောက်ယူနမ်းရှိုက်ကာ တမ်းတသူရှိ နေကြောင်းကို “ညှိုးကြွေပန်းခက်၊ ကောက်နမ်းလျက်လျှင်၊ မျက်ရည်ဝိုင်းဝိုင်း၊ နှုတ်ဆိုင်းဆိုင်းနှင့်” ဟု ဆိုထားသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် ညှိုးနွမ်းသွားသော ပန်းကြွေခက်ကို ကောက်ယူကာ နမ်းရှိုက်ပြီးနောက် နှမြောတမ်းတစိတ်ကြောင့် ဝမ်းနည်းမျက်ရည်ဖြင့် ပြောမထွက်နိုင်အောင် ခံစားရသူလည်း ရှိနေကြောင်းကို “ဝိုင်းဝိုင်း၊ ဆိုင်းဆိုင်း”ဟူသော ဗျည်းတူသရသုစကားသံဖွဲ့စပ်မှုတို့ကြောင့် ထင်ရှားသိမြင် လာရသည်။ ထိုစကားသံဖွဲ့ စပ်ဟန်ကြောင့် ညှိုးနွမ်းသွားသောပန်းကြွေခက်လေးအပေါ် ဝမ်းနည်းစိတ်ဖြင့် တယုတယ နမ်းရှိုက်နေသည့်သူတစ်ဦး၏အမူအရာတို့ကိုပါ ကရုဏာသက်ဖွယ် ထင်မြင်လာစေသည်။

ပွင့်လန်းလှပသောပန်းကို ပန်ဆင်လိုသူတို့ရှိနေကြောင်းကို “ပွင့်လှတုန်းလျှင်၊ ပန်းကုံးဆင်ယင်၊ တင့်တယ်ချင်သူ၊ ကြည်ရွှင်ညွတ်နူး” ဟု ဖွဲ့ထားသည်။ ဤတွင် “လှ၊လျှင်”၊ “တင့်တယ်” စသည် ဗျည်းတူ သရကွဲ စကားသံဖွဲ့မှုတို့တွေ့ရသည်။ ပွင့်လန်းလှပသောပန်းကို ပန်ဆင်မြတ်နိုးလိုသူများစွာ ရှိနေ ကြောင်းကို ထိုစကားသံတို့က ဖော်ဆောင်ထားနိုင်သည်။ ပန်းကလေး အပွင့်ဘဝသို့ တက်လှမ်းရန် စိုးထိတ်နေကြောင်းကို “ရွှေရင်စိုးနှောင့်၊ စိတ်မဖြောင့်ဘဲ၊ တစ်ထောင့်တစ်ကွေး၊ ဖူးငုံသေးဖြင့်၊ ကြွေဆွေး မခံပါလေနှင့်” ဟု တွေ့ရသည်။ “နှောင့်၊ဖြောင့်၊ထောင့်”ဟူသည့် သံလတ်ဖြင့် ပန်း၏စိုးထိတ်မှုကို မြင်သာ စေသည့် အသံအရည်အသွေးတူဖွဲ့စပ်မှုကို တွေ့ရသည်။ “ကွေး၊သေး၊ဆွေး”ဟု သံလေးအရ လည်း ပန်းပွင့်လေး၏စိတ်မောနေသည့်ဟန်ကို ပိုမိုထင်ရှားလာရသည်။ ထိုစိုးထိတ်မှုများနှင့် အပွင့် မဖြစ်မီ အကြွေအဆွေးမခံပါနှင့်ဟု စာဆို၏ အားပေးသံကိုလည်း ထိုစကားသံအတွဲအစပ် တို့အရ ဝိပြင်လာသည်။ ကာရန်အနေဖြင့် (၄-၃-၂) ကာရန်ကို အများဆုံး သုံးထားသည်။ အားမာန်အပြည့်နှင့် အစွမ်းကုန် ပွင့်လန်း လှပပါဟု အားပေးသံကို “အို...ပန်းအဖူးတို့၊ မြူး၍ကခုန်၊ ပွင့်ကြကုန်လော့၊ ပုံလျက်ပွင့်ပန်း၊ သင့်အခန်းမှ၊ သင့်စွမ်းရာက၊ သင့်အလှကို မေ့ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ” ဟု ဆိုထားသည်။ “ဖူး-မြူး(၃-၁)၊ ခုန်-ကုန်-ပုံ (၄-၃-၁)၊ ပန်း-ခန်း-စွမ်း (၄-၃-၂)”ဟူသည့် ကာရန်များကို လိုက်ဖက်အောင် ဖွဲ့ထား နိုင်သော အဖွဲ့များကြောင့် ကဗျာမှာ ပို၍သက်ဝင်လာသည်။

အဖူးဘဝမှ အပွင့်ဘဝသို့ တက်လှမ်းရန် ထိတ်လန့်နေသော ပန်းကလေး ဖြစ်ကြောင်း ကို “ဖူးငုံပါလျက်၊ အပွင့်ခက်၍၊ ကြောက်မက်နေသော ပန်းကလေး”ဟူ၍တွေ့ရသည်။ ထို့အဖွဲ့တွင် “လျက်၊ ခက်၊ မက်” (၄-၃-၂)ကာရန်ယူ၍ ရေးဖွဲ့ထားသောကြောင့် ကြောက်ရွံ့နေသော ပန်းကလေး၏ သဘောထားကို ရှင်းလင်းစွာခံစားရသည်။ လူတို့၏နယ်ပယ်တစ်ခွင်တွင်

ပွင့်လန်းလှပပါဟု ဆိုထားသည့် “လူနယ်တစ်ဝန်း၊ အလှပန်းဖြင့်ရွှင်လန်းပါစေသောပါစေလော့” တို့တွင် သံလေး၊ သံပြေတို့ကို အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက် အောင် ဖွဲ့ပြထားသောကြောင့် အသံအနိမ့်အမြင့် ပေါ်လွင်လာပါသည်။ ပန်းကလေးအပေါ် ကရုဏာဖြင့် ခေါ်ဆိုလိုက်သော “အို...ပန်းအဖူးတို့” တို့တွင် “အို” ဟူသော အာမေဠိတ်စကားသံဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ဤသို့ဖြင့် မပွင့်ပန်းသို့ကဗျာတွင် စကားသံ များကို လိုက်ဖက်အောင်သုံးနှုန်းထားနိုင်သော စာဆို၏ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်ကို သိလာရပါသည်။

“မြေကြီး၏ကြေညာချက်” ကဗျာမှ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်

စာဆိုတင်မိုးသည် သဘာဝတရား၏ခံစားချက်ကို ထိထိမိမိဖြင့် ခံစားဖွဲ့ဆိုထားသော “မြေကြီး၏ ခံစားချက်” ကဗျာတွင် စကားသံများကို အကြောင်းအရာတို့နှင့် လိုက်ဖက်ညီ အောင် သုံးနှုန်းထားနိုင်မှု ရှိမရှိကို လေ့လာပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြေကြီးသည် သက်ရှိလောက သားတို့ကို အဆင်ပြေအောင် ပြုပြင်နေထိုင်ခွင့် ပေးထားသည်။ ထိုသို့မြေကြီးပေါ်နေထိုင်ရင်းမှ လောဘတက်၍ လက်ဝါးကြီးအုပ်ကာ နိုင်ထက်စီးနင်းလုပ်လာသူတို့အား ခွင့်မပြုကြောင်းနှင့် အကယ်၍ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်လာပါက မြေဆီ အဖြစ် ဖန်တီးပစ်မည့်အကြောင်း ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ဖွဲ့ဆိုပြထားသည်။

ကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်တွင် ကား၊ ရထားစသည် ယာဉ်များအလွယ်တကူ သွားလာ နိုင်စေရန် လမ်း အမျိုးမျိုး များပြားစွာဖောက်လုပ်ထားရှိကြောင်းကို “ဤမြေကြီး၌၊ စီးနင်းစရာ၊ ယာဉ်သာရထား၊ လမ်းများဖုံဖုံ၊ ဖောက်ကြကုန်” ဟု ဆိုထားသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် “ဖုံဖုံ” ဟူသော ဗျည်းတူသရတူ စကားသံ ဖွဲ့စပ်မှုကြောင့် လမ်းအမျိုးအစားစုံလင်စွာ ဖောက်ကြပုံကို ဖော်ဆောင်ထားနိုင်သည်။ မြေကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ အလိုကြီးသောသူအား အပြစ်ပေးမည့် အကြောင်းကို “ထိုသူအသား၊ ကျွတ်ကျွတ်ဝါး၍” ဟု ဆိုထားသည်။ “ကျွတ်ကျွတ်” ဟူသော စကားသံဖွဲ့စပ်မှုကောင်းကြောင့် စာဆိုဖော်ပြလိုသော အချက်မှာ ပီပြင်ထင်ရှားလာရသည်။

မြေကြီးမှာ ညီတူညီမျှပေးထားသည့်နေရာကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ကာ ပိုင်ဆိုင်လိုစိတ် ဖြင့် တားဆီး ပိတ်ပင်းမှုများ မပြုလုပ်ရန် သတိပေးသည့်အဖွဲ့တွင် “ချုပ်ချယ်၊ အားအင်” ဟူ၍ တွေ့ရသည်။ အလိုလောဘကြီးမှုကို ကိုယ်တိုင် အားစိုက်ထုတ်ကြိုးပမ်းမှုမရှိဘဲ မရနိုင် ကြောင်း ထင်ရှားလာစေသည့် ဗျည်းတူသရကွဲ စကားသံဖွဲ့စပ်မှုကို သုံးနှုန်းထားကြောင်း သိရ သည်။ ထိုသို့လောဘတကြီး ပြုမူခဲ့ပါက အမှန်စင်စစ်ပင် မြေဆီဩဇာအဖြစ်ရောက်အောင် ဖန်တီးပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်နေဟန်ကို “စင်စစ် စတေးရလတ္တံ့” ဆို၍ ဖွဲ့ထားသည်။ “စ” ဗျည်းတူသရကွဲများကို ထိထိမိမိသုံးထားသောကြောင့် စာဆိုတင်ပြလိုသော ကဗျာ၏ အနှစ်သာရကို ပီပြင်လာစေသည်။

မြေကြီးသည် မိမိချမှတ်ထားသော မူဝါဒကို လိုက်နာရန်နှင့် မလိုက်နာသူတို့အား ဒဏ်ခတ်မည့် အကြောင်းကို “အကယ်၍သာ၊ ငါ့ဩဇာကိုမနာမယူ၊ ရှိပါမူကား၊ထိုသူအသား၊ ကျွတ်ကျွတ်ဝါး၍၊ မြေသားဆီနှစ်၊ ဩဇာဖြစ်အောင်၊ စင်စစ်စတေးရလတ္တံ့” ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် “သာဇာနည်” ဟူသည့် အသံ ပြေပြေသုံးရာမှ “သား၊ ဝါး၊ သား” ဟု သံပြင်းသံများ သုံးနှုန်းကာ အသံလေးလေးဖြင့် လေသံကို မြင့်မြင့် ပြောင်း၍ “နှစ်၊ဖြစ်၊စစ်” ဟူသော အသံမာမာပြတ်ပြတ်ဖြင့် သုံးထားပါသည်။ ဤစကားသံ ဖွဲ့စပ်မှု တို့ကြောင့် ကဗျာမှ စာဆို တင်ပြလိုသောရည်ရွယ်ချက်ကို ထင်ထင်ရှားရှား ဖော်ဆောင် ပြနိုင်ပါသည်။

ဤကဗျာတွင် ကာရန်ကို မူသေမထားဘဲ အကြောင်းအရာတို့ကို ဖော်ဆောင်ထားရန် သုံးထားကြောင်းကို “ငါ့မြေသားကိုလက်ဝါးကြီးအုပ်၊ လက်တစ်ဆုပ်က၊ ချုပ်ချယ်တားဆီး၊ အပိုင်စီး၍၊ မြေကြီးစားပြ၊ မတိုက်ကြနှင့်” ဟု ဖွဲ့ဆိုထားသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် “သား၊ဝါး(၃-၂)၊ အုပ်၊ ဆုပ်၊ ချုပ်(၄-၃-၁)၊ ဆီး၊စီး၊ကြီး(၄-၃-၂)” စသည် ကာရန်တို့ကို အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်ညီအောင် တွဲစပ်ပြနိုင်သည်။ ထို့အဖွဲ့တွင် လောဘတကြီးဖြင့် မလုပ်ဆောင်ကြရန် တားမြစ်သည့်သဘောပေါ်လွင်ထင်ရှားလာစေရန် သံလေး၊ သံလတ်၊ သံလေး စသည် အသံမြင့်မြင့်၊ မာမာဆတ်ဆတ်ဖြင့် တင်ပြထားနိုင်မှုကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာဆိုဖော်ဆောင်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်သည့် စကားသံ ဖွဲ့စပ်မှုတို့ကို လေ့လာသိရှိရပါသည်။

“အဆင့်ဆင့်”ကဗျာမှ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်

တင်မိုး၏ “အဆင့်ဆင့်”ကဗျာတွင် လူသားတို့သည် မွေးဖွားသည့်အချိန်မှစ၍ ဘွဲ့ရသည့် အချိန်ထိ မိဘတို့၏အရိပ်အောက်တွင် လိုအပ်ဆန္ဒများကို အလွယ်တကူ ပြည့်ဝနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ဘွဲ့ရပြီး သောအချိန်မှစ၍ လူ့ဘောင်းလောတစ်ခွင် ဝမ်းစာအတွက် လှုပ်ရှား သွားလာရသောအခါ မိမိကိုယ်တိုင် နေ့မနားညမနား ကြိုးစားအားထုတ်မှသာ အောင်မြင်မှု ကို ဆွတ်ခူးနိုင်ပြီး အလိုဆန္ဒရှိတိုင်း ပြည့်ဝနိုင်မည် ဟု ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။ “အဆင့်ဆင့်” ကဗျာမှ သုံးနှုန်းထားသော စကားသံဖွဲ့စပ်မှုတို့သည် စာဆိုတင်ပြလိုသော ရည်ရွယ်ချက် ရောက်အောင် ပံ့ပိုးပေးခြင်း ရှိမရှိကို လေ့လာပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ငယ်ရွယ်စဉ် မိဘ၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်တွင် အပူအပင်မရှိ နေထိုင်ရတတ်သောဘဘောကို “ထိုရိပ်မြုံတွင်၊ ခွဲရုံနဲ့ရုံ၊ ပူဆာရုံနှင့်၊ ဖူလုံပြည့်ဝသူဆန္ဒ” ဟု ဆိုထားသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် “ရ”ဟူသည့် ဗျည်းတူကို ထပ်ခါထပ်ခါ သုံးထားသည်။ မိဘအရိပ်အောက်တွင် နေထိုင်ရသည့်အရွယ်တွင် ခွဲနဲ့ပူဆာ၍ လိုအပ် ဆန္ဒများ ပြည့်ဝကာ ပူပင်သောကကင်းသည်ဟူသော ကဗျာ၏ဆိုလိုရင်းကို ထင်ရှား သိမြင်လာရသည်။

လူ့လောကအလယ် ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ရသောအခါ အခက်အခဲများရှိလာကြောင်းကို “ကျောင်း မှထွက်၍၊ ဘွဲ့လက်မှတ်ရ၊ ထိုကာလ၌ဘဝကျယ်ပြော၊ လှိုင်းသောသောနှင့်၊ လူတောကိုဝင်၊

လူတစ်ခွင်တည်း” ဟု ဖွဲ့ပြထားသည်။ “သောသော”ဟူသည့် လောကဓံရိုက်ခတ်မှု အမျိုးမျိုး ကြုံတွေ့ ရတတ်ကြောင်းကို ထင်ရှားအောင် ထိုစကားသံဖွဲ့စပ်မှုက ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် “ဘဝကျယ်ပြော”ဟူသည့် အသံပြေပြေနှင့် ချိုချိုသာသာဖွဲ့စပ်ထားမှုကြောင့် ရည်ရွယ်ချက်ကို တင်ပြထားနိုင်သည်။ ထို့ပြင် “ထွက်၊ လက်(၃-၂)၊ ရ၊ လ၊ ဝ(၄-၃-၂)၊ ပြော၊ သော၊ တော(၄-၃-၂)” ကာရန်များ ချိတ်ဆက်ဖွဲ့စပ်မှုကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုကာရန် ချိတ်ဆက်မှုတို့ကြောင့် လူ့လောက၏ခက်ခဲမှုသဘောတို့ကို ပိုမိုပီပြင်လာရသည်။

လူ့လောကတွင် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရမှုများပြားကြောင်းကို “ထိုရိပ်မြုံ့မှု၊ ခြေကုန်လှမ်း ကာ၊ တစ်ဝမ်းစာ နှင့်၊ နေရာတစ်ကွက်၊ ရရန်တွက်ကို၊ တက်၍ဆင်း၍၊ ဟိုသည်ကွေ့လျက်၊ နေ့ညမနား၊ တဖားဖားလျှင်၊ လှုပ်ရှားနိုင်မှ၊ တန်ကာကျသည်၊ ဆန္ဒချဲ့တိုင်း၊ ကျယ်တော့သည်” ဟု ဖွဲ့ဆိုထားသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် “ဖားဖား” ဟူသည့် ဗျည်းတူသရတူအသုံးကြောင့် လူသားတို့ ဘဝခရီးလမ်းကို ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ကျော်ဖြတ်ရကြောင်း ထင်ရှားလာရသည်။ “က”ဗျည်းတူ သရကွဲများ နီးနီးကပ်ကပ် သုံးထားခြင်းကြောင့်လည်း ဘဝ၏မောပန်းမှုကို ပေါ်လွင်လာရ သည်။ ထို့ပြင် “ကွက်၊ တွက်” သံရပ်စကားသံဖွဲ့ဆိုမှုများအရ နေရာတစ်နေရာရရှိဖို့ရန် ခက်ခဲကြောင်း သိလာရသည်။ ဤကဗျာတွင် ငယ်ရွယ်စဉ် ကလေးဘဝတို့၌ မိဘတို့ ၏ မေတ္တာရိပ်တွင် အေးအေးချမ်းချမ်းဖြင့် လိုအင်ဆန္ဒပြည့်ဝစွာ နေထိုင်ရတတ်ကြောင်းကို “ဖူလုံပြည့်ဝ၊ သူ့ဆန္ဒ” ဟူသောအဖွဲ့တို့ကို ထပ်ခါထပ်ခါသုံးထားခြင်းအရ သိရသည်။ စကားသံ အနိမ့်အမြင့်ဖြင့် ဖော်ဆောင်လိုသော အဓိပ္ပာယ်ရောက်အောင် တင်ပြထားနိုင် သောကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

တင်မိုး၏ကဗျာ(၄)ပုဒ်ကို လေ့လာရာတွင် ရည်ရွယ်ချက်ကို ပေါ်လွင်စေသော ဗျည်းတူသရတူ စကားသံ ဖွဲ့စပ်ဟန်၊ ဗျည်းတူသရကွဲ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်၊ အသံအရည်အသွေးတူ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်၊ ကာရန်တူ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်ဟူ၍ လေ့လာထားသည်။ စာဆို ဖော်ဆောင်လိုသော ကဗျာ၏ ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို စကားသံဖွဲ့စပ်မှုများမှတစ်ဆင့် တင်ပြ ထားနိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

“ဤတေးနှင့်ဤဝန်းကျင်”ကဗျာတွင် စာဆို၏ ကိုယ့်ဇာတိမြေအပေါ် မြတ်နိုးတန်ဖိုး ထားသော ဇာတိမာန် စိတ်ဓာတ်တို့ကို မြင်တွေ့ရပါသည်။ စာဆိုသုံးနှုန်း ထားသည့် ဗျည်းတူ သရကွဲချင်း တွဲစပ်ကာ အသံပြေပြေ ချိုချိုသာသာဖြင့် ထနောင်းပင်၏ နုပျိုလတ်ဆတ်မှုကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ အသံအရည်အသွေးတူစကားသံအရ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆန့်ကျင်မှု သဘောကို ပီပြင်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ကဗျာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်သော စကားသံဖွဲ့စပ်မှုတို့ တွေ့ရှိရသည်။

“မပွင့်ပန်းသို့”ကဗျာတွင် အဖူးဘဝမှ အပွင့်ဘဝသို့ လှမ်းတက်ရန် ကြောက်လန့်နေသည့် ပန်းကလေး၏ဟန်နှင့် စာဆိုက ပန်းကလေးကို အားမငယ်ရန်အတွက် အားပေးသည့်ဟန်တို့ကို စကားသံဖွဲ့စပ်မှုတို့အရ တွေ့ရသည်။ ပွင့်လာသည့် ပန်းကလေး၏ လှပပုံကို ထိုပန်း၏အဆင်၏ကို နှစ်သက်သူတို့အတွက် ပြောမကုန်နိုင်ဖြစ်ကြောင်းကို လိုက်ဖက်အောင် တင်ပြထားနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ပန်းကလေး၏ ညှိုးငယ်ပုံ၊ အပွင့်ဘဝတွင် ဆင်ယင်လိုသူတို့ ရှိပုံ၊ အစွမ်းရှိသမျှ ဖူးပွင့်ရန် ပြောနေဟန်တို့ကို စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်တို့အရ တွေ့လာရပါသည်။

“မြေကြီး၏ကြေညာချက်”ကဗျာတွင် မြေကြီး၏ သက်ရှိလောကအပေါ် ထားရှိသည့် စိတ် သဘောထား၊ ကိုယ်ပိုင်အင်အားဖြင့် မကြိုးစားသူအား အပြစ်ဒဏ်ခံရမည့်အကြောင်းတို့ကို စာဆို၏ စကားသံဖွဲ့စပ်မှုတို့ကြောင်း ပိုမိုထင်ရှားလာစေသည်။

“အဆင့်ဆင့်”ကဗျာတွင် လူသားတို့ မိဘအရိပ်အောက်တွင် လိုအင်ဆန္ဒများ ဖူလုံပြည့်ဝစွာ နေထိုင်ကြောင်း၊ အချိန်တန်အရွယ်ရောက်၍ လောကအလယ် ကိုယ်တိုင် ရင်ဆိုင်ကျော်ဖြတ်ရသောအခါ လောကဓံ၏ ရိုက်ခတ်မှုဒဏ်တို့ခံရပုံ စသည်တို့ကို ပေါ်လွင်အောင် စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်များက ပံ့ပိုးပေးနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဆရာတင်မိုး၏ ကဗျာများမှ စကားသံဖွဲ့စပ်မှုတို့မှ ကဗျာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရောက်အောင် တင်ပြပေးထားနိုင်ကြောင်းကို တွေ့လာရပါသည်။ ဗျည်းတူသရတူ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်တို့ကြောင့် ကဗျာခံစားသူတို့အနေဖြင့် အသံသာမှုကို သိလာစေသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းသည် တင်မိုး၏ကဗျာ (၄)ပုဒ်ကို လေ့လာတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လေ့လာ တင်ပြရာ၌ ကဗျာတွင် စာဆိုဖော်ဆောင်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ကိုပေါ်လွင်စေသော ဗျည်းတူ သရတူ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်၊ ဗျည်းတူသရကွဲ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်၊ အသံအရည်အသွေးတူ စကားသံ ဖွဲ့စပ်ဟန်၊ ကာရန်တူ စကားသံဖွဲ့စပ်ဟန်ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။ ကဗျာတွင် အရေးကြီးသည့် စကားသံ ဖွဲ့စပ်ဟန်ကို လေ့လာပြထားသည်။ တင်မိုး၏ ကဗျာများတွင် ပါဝင်သော စကားသံဖွဲ့စပ်မှုသည် ကဗျာ၏ အနှစ်သာရကို ဖော်ဆောင်နိုင်မှု ရှိကြောင်းနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ကြောင်း လေ့လာ သိရှိရပါသည်။ တင်မိုး၏ ကဗျာများတွင် ပါဝင်သောစကားသံဖွဲ့စပ်မှုကို လေ့လာလိုသူများ အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ဤစာတမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ဆွေးနွေး အကြံပေး ကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

ခင်မင်၊ မောင်(ဇန်နဝါရီ)။ (၂၀၁၁)။ *ရေးဟန်ပညာနိဒါန်း*။ ရန်ကုန်။ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ။
 တင်မိုး။ (၂၀၁၃)။ *ကဗျာပေါင်းချုပ်*။ ရန်ကုန်။ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ။
 မင်းသုဝဏ်။(၂၀၁၈)။ *ကဗျာရေးချင် စာစပ်သင်*။ ရန်ကုန်။ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ။